

Sygn. akt I CSK 637/22

POSTANOWIENIE

Dnia 1 kwietnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

w sprawie z powództwa G. spółki z ograniczoną
odpowiedzialnością w T.
przeciwko M. B.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 1 kwietnia 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 24 lutego 2021 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z 24 lutego 2021 r. po rozpoznaniu sprawy z powództwa G. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w T. przeciwko M. B. o zapłatę na skutek apelacji strony powodowej i zażalenia Pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w L. z 17 czerwca 2020 r. oddalił apelację oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku Sadu Apelacyjnego w (...) wniósł Powód, zaskarżając go w całości i wnosząc o zmianę poprzez uwzględnienie

apelacji powoda oraz zasądzenie kosztów postępowania, bądź o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w (...).

Skarżący oparł skargę kasacyjną na podstawie naruszenia prawa materialnego, tj. art. 118 k.c. oraz art. 120 k.c. W ocenie Skarżącego wnioskującego o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarga jest oczywiście uzasadniona w zakresie zarzutów naruszenia tych przepisów, a ponadto występują dwa istotne zagadnienia prawne.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną Pozwany wniósł o odmowę jej przyjęcia do rozpoznania oraz o zasądzenie od Powoda na rzecz Pozwanego kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa prawnego, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie spełnia wymagań przyjęcia jej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, wyrażającym się w szczególności w konieczności zapewnienia jednolitej wykładni i jednolitego stosowania prawa.

Skarżący oparł wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., tj. oczywistej zasadności skargi. Przesłanka ta byłaby spełniona, gdyby zaskarżone orzeczenie zapadło z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie, widocznym bez konieczności prowadzenia bardziej szczegółowej analizy. Uznanie oczywistej wadliwości orzeczenia wymaga wykazania jego sprzeczności z przepisami prawa

niepodlegającymi różnej wykładni i niepozostawiającymi sądowi swobody oceny albo z podstawowymi zasadami orzekania (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 20 marca 2019 r., sygn. akt I CSK 475/18; 11 kwietnia 2018 r., sygn. akt IV CSK 506/17; 16 kwietnia 2018 r., sygn. akt IV CSK 529/17; 18 kwietnia 2018 r., sygn. akt II CSK 728/17; 15 maja 2018 r., sygn. akt II CSK 2/18; 10 maja 2018 r., sygn. akt I CSK 798/17; 23 maja 2018 r., sygn. akt I CSK 36/18; 29 maja 2018 r., sygn. akt I CSK 42/18; 13 czerwca 2018 r., sygn. akt II CSK 71/18; 16 kwietnia 2018 r., sygn. akt IV CSK 534/17; 12 marca 2018 r., sygn. akt III CSK 291/17; 22 kwietnia 2016 r., sygn. akt V CSK 650/15, niepublikowane).

W przypadku wskazania oczywistej zasadności skargi kasacyjnej na skarżącym spoczywa obowiązek wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, mającej charakter oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Skarga jest oczywiście uzasadniona, jeżeli bez wątpliwości nastąpiły podnoszone w niej uchybienia lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia lub też podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają wniesioną skargę.

W tym zakresie Skarżący w niniejszej sprawie nie przedstawił odrębnej, samodzielnej i wyczerpującej argumentacji w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Konieczność wskazania przez Skarżącego kwalifikowanego charakteru naruszenia prawa wynika, po pierwsze, ze specyfikacji skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia (postępowanie kasacyjne nie stanowi postępowania, w którym Sąd Najwyższy jest instancją odwoławczą rozpoznającą zarzuty stron od orzeczeń sądów powszechnych), zaś po drugie – z publicznoprawnej funkcji instytucji skargi kasacyjnej. W konsekwencji nie każde naruszenie przepisu prawa przez Sąd *meriti* uzasadnia wniosek o spełnieniu przesłanki oczywistej zasadności skargi. Musi być ono bowiem kwalifikowane w powyżej przedstawionym znaczeniu i również to powinien wykazać skarżący w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, czego Skarżący w niniejszej sprawie nie uczynił. Wniosek i jego uzasadnienie nie mogą stanowić zwyczajnej polemiki z przyjętą przez Sąd II instancji oceną prawną.

Przedstawienie okoliczności, uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, polega na sformułowaniu samego zagadnienia oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., sygn. akt V CSK 75/06, niepublikowane). Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (zob. np. niepublikowane postanowienia Sądu Najwyższego z: 10 marca 2010 r., sygn. akt II UK 363/09; 12 marca 2010 r., sygn. akt II UK 400/09).

Według utrwalonego stanowiska judykatury, powołanie się na przyczynę kasacyjną określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga sformułowania określonego problemu prawnego i uzasadnienia, że ma on znaczenie dla rozwoju prawa lub precedensowy charakter. Nie jest natomiast wystarczające powołanie ogólnej tezy z orzecznictwa i wskazanie, iż stanowi ona argument za istnieniem wątpliwości interpretacyjnych. W niniejszej sprawie Skarżący powołał się na ocenę Sądu Apelacyjnego (powołując cytaty z uzasadnienia wyroku), następnie zaś wskazał wybrane orzeczenia Sądu Najwyższego, jednak nie określił, w jakim zakresie ustalenia i oceny w nich zawarte mogą stanowić argumentację w rozpoznawanej sprawie (w szczególności w zakresie istnienia względnie nieistnienia związku z prowadzoną działalnością gospodarczą), ani nie wskazał argumentacji prawniczej, która wspierałaby oba kierunki interpretacyjne. Przypomnieć należy, że interes publiczny, którego urzeczywistnieniu służy w szczególności skarga kasacyjna, wymaga, aby proponowane istotne zagadnienie odnosiło się zarówno do okoliczności rozpoznawanej sprawy, jak i spraw podobnych. To zaś wymaga argumentacji, która nie stanowi wyłącznie próby polemiki z motywami i stanowiskiem Sądu *ad quem* w rozpoznawanej

sprawie czy też z poglądami wyrażanymi we wcześniejszym orzecznictwie lub piśmiennictwie.

Nie jest wyłączone równoczesne powołanie się na więcej niż jedną przyczynę kasacyjną, jednak oparcie wniosku na jednoczesnym twierdzeniu, że co do tych samych okoliczności występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne, oraz że skarga jest oczywiście uzasadniona odwołuje się do wykluczających się przesłanek. Skarga kasacyjna nie może być uznana za oczywiście uzasadnioną, jeżeli o występowaniu tej przyczyny miałyby świadczyć naruszenie przepisów prawa, których konieczne jest wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy w ramach sformułowanego w tej sprawie zagadnienia prawnego (postanowienie Sądu Najwyższego z 22 stycznia 2019 r., sygn. akt II UK 604/17, niepublikowane).

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przesądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu. O kosztach postępowania Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 oraz art. 99 i art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. w zw. z § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jedn. tekst: Dz. U. z 2018 r., poz. 265).

Z uwagi na treść art. 29 § 2 i 3 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1904) Sąd Najwyższy, nie mając kompetencji do pominięcia stosowania przepisów ustawy oraz mając na względzie niepodważalność powołania sędziego na podstawie art. 179 Konstytucji RP, odstąpił od oceny prawidłowości powołania sędziów w składzie Sądu *ad quem*, a w konsekwencji ważności postępowania czy skuteczności orzeczenia z powyższych względów, co wynika z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 7 października 2021 r., sygn. K 3/21. Powyższe nie pozwalają bowiem na ocenę kryteriów odnoszących się do okoliczności wyboru kandydatów na stanowisko sędziowskie przez Krajową Radę Sądownictwa, a w konsekwencji kwestionowanie skuteczności powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego przez Prezydenta RP, a tym samym ubezskutecznienia inwestytury, czego nie mogą

w szczególności uzasadniać kryteria wskazane w wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 19 listopada 2019 r. w sprawach połączonych C-585/18, C-624/18 i C-625/18, A.K. przeciwko Krajowej Radzie Sądownictwa oraz C.P., D.O. przeciwko Sądowi Najwyższemu, ECLI:EU:C:2019:982. Niezależnie od powyższego jednak, również w świetle wyroków Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej ewentualne wady procedury wyboru kandydata na urząd sędziego przed Krajową Radą Sądownictwa, nawet w razie uznania naruszenia Konstytucji RP w tym zakresie (poprzez stwierdzenie niezgodności z Konstytucją przepisów stanowiących podstawę procedury zakończonej powołaniem do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego), nie pozwalają na podważenie niezależności sądu rozpoznającego sprawę, zaś samo powołanie przez Prezydenta RP na urząd sędziego jest niepodważalne (wyrok TSUE z 22 marca 2022 r., C-508/19, M.F. przeciwko J.M., ECLI:EU:C:2022:201).